

at der bør kræves Fart som Styrmand, efter at Styrmandseksamen er bestaaet, men inden Undervisningen til Skibsførereksamen begynder. Herved vil Udbyttet af den teoretiske Undervisning til Skibsførereksamen i betydelig Grad forøges, og Kravet om den obligatoriske Styrmandsfart mellem de to Eksaminer vil medføre, at den praktiske Uddannelse forbedres, derigennem at Forholdene ville medføre, at denne Styrmandstjeneste væsentligst vil falde i Sejlskibe, og paa Uddannelsen i Sejlskibe lægges af Udvalget megen Vægt. I denne Forbindelse skal yderligere bemærkes, at da Navigatorerne formentlig ville finde det fordelagtigst saa tidligt som muligt at erhverve den Fart, som udkræves for at kunne tage Skibsførereksamen og derefter faa Skibsførerbevis, og denne Fart formentlig lettere vil kunne erhverves i Sejlskibe end i Dampskibe, synes den foreslaaede Deling af Undervisningen ogsaa derved en Fordel, at Tilgangen af Navigatorer til Sejlskibene formentlig vil blive forøget, hvorved der vil ydes Sejlskibserhvervet en Støtte, som dette i høj Grad tiltrænger.

Det ligger formentlig i Forholdets Natur, at den ønskede Forbedring af Navigatorernes Uddannelse ikke opnaas alene ved skærpede Bestemmelser om deres Undervisning og dermed følgende forøgede Eksamenskrav. Der kræves, for at Gennemførelsen af den foran skitserede Ordning skal kunne betyde et virkeligt Fremskridt i Navigatorernes Uddannelse, at der skaffes dem Adgang til at erhverve de Kundskaber, som ville blive krævede af dem. Den omtalte Deling af Undervisningen med Indførelsen af en ny Eksamen, Skibsførereksamen og flere nye Undervisningsfag, vil betyde, at der vil blive stillet forøgede Krav til Navigationsskolernes Undervisning.

Det har staaet Udvalget klart, at det i væsentlig Grad vil afhænge af Navigationsskolerne, om de foreslaaede ændrede Bestemmelser om Navigatorernes Uddannelse ville kunne medføre de forønskede praktiske Resultater. Det vil i saa Henseende betyde overordentlig meget, at Navigationsskolerne blive saaledes stillede, at de kunne siges at være fuldt rustede til at løse de Opgaver, der ville blive stillede dem.

Idet Udvalget fuldtud erkender det store og dygtige Arbejde, der i Aarenes Løb er udført af Navigationsskolerne, ofte under vanskelige og for Skolerne lidet betryggende Forhold, er man paa den anden

Side klar over de Mangler, der klæbe ved, at Navigationsundervisningen efter den nuværende Ordning gives paa Skoler, der i Virkeligheden helt ud have Karakteren af Privatskoler. Vel gives der Understøttelse af Statskassen baade til selve Skolerne og til Eleverne, og vel føres der fra Statens Side Tilsyn med Skolerne og deres Undervisning, men det maa dog formentlig erkendes, at de kontrollerende Myndigheders Opgave i saa Henseende meget vanskeligergøres derved, at disse Myndigheder savne Beføjelse til at virke indgribende i Skolernes Økonomi, og det er yderligere af Navigationsskolernes Repræsentanter i Udvalget fremhævet, at den nuværende Tilstand ogsaa paa flere andre Punkter er mindre heldig. Det er i saa Henseende paaapeget, at der mellem Skolerne ofte hersker en stærk Konkurrence, der kan give sig mindre heldige Udslag. Skolernes mindre konsoliderede økonomiske Stilling gør derhos disse mindre uafhængige af Spørgsmaalet om den størst mulige Tilgang af Elever end ønskeligt, og deres Karakter af Privatskoler gør Lærerne stærkt afhængige af Skoleejerne.

Den overvejende Stemning indenfor Udvalget er gaaet i Retning af, at man bedst kunde tilsikre Navigatorerne en ensartet og tyldestgørende Undervisning ved Oprettelsen af Statsnavigationsskoler, der overtog al Navigationsundervisning. Denne Opfattelse deltes saavel af den foran omtalte Kommission af 1886, jfr. Kommissionens Betænkning pag. 9, som af Fler-tallet af Kommissionen af 1904, jfr. Kommissionsflertallets Betænkning pag. 9. I forskellige af de Henvendelser, der fra Søfartsorganisationerne ere blevne rettede til Regeringen angaaende Reform af Navigationsundervisningsvæsenet, er Kravet om Statskole gentagende Gange blevet fremdraget, og ved et i 1905 afholdt Møde af Bestyrere og Lærere ved Landets Navigationsskoler blev vedtaget følgende Resolution: „Forsamlingen udtaler, at de betydelige Ulemper, der klæber ved den nuværende Ordning af Navigationsskoleundervisningsvæsenet, kun kan hæves ved Overgang til Stats-skoler.“

Gennemførelsen af en saadan Ordning vilde dog formentlig støde paa saa store finansielle Vanskeligheder, at man allerede af denne Grund har anset det for formaalsløst nærmere at drøfte dette Spørgsmaal - og at fremsætte dertil sigtende Forslag. De Fortrin Statens Overtagelse af Navigationsundervisningen vilde frembyde, har man dog anset for saa væ-